

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 *
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 *
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 *

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindegyik nap a héttől az
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kéziratok visszaszedésére
 vagy megőrzésére nem vállal köte-
 lezet.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 3 Allár.

NAGYVÁRAD, július 28.

Alkohol, uzsora, vadházasság.

(Dr. H. L.) Egyik csunyább, károsabb, átkozottabb, mint a másik. És ennek a szegény országnak temérdek gazdasági és erkölcsi baja mellett mégis mindháromban van része bőven. A rossz sohasem jár egyedül, ezek a sebek is egymásból, együtt fakadnak ki legtöbbször. Aki hazudik, az lop is, tartja a közmondás. Aki alkoholista, könnyen uzsorások karmaiba jut és bele tántorog a vadházasság örvényébe is, mutatja a tapasztalás, a mindennapi élet. Lehet, hogy más sorrendben helyezkednek el, tény azonban, hogy a kisebb ekszisztenciák elzúllásában ezek a lépcsőfokok számtalan esetben megtalálhatók.

A tizedik nemzetközi alkoholelles-kongresszus az idei őszön Budapesten ülésezik. Vajha mélyebb és maradandóbb hatása lenne a magyar nép életére. Egyáltalán az egész magyar társadalomra, hiszen az alkohol kártevőjei nem egyszer a felsőbb osztályokat sem kímélik meg. A napszámost a pálinka teszi tönkre, a nagyurat talán a pezsgő, vagy a sokféle konyak.

Az eszközök minőségileg különbözők, kihatásuk azonban szomorúan egyforma és megdöbbentően általános. Kívánatos azért, hogy a sok jószándékkal, de kevés eredménnyel haladó mentőakción a

kongresszus minél nagyobb lendítsen. Nem azért ül össze, hogy csépett rossz élczek forgalomba hozatalára újabb alkalmat adjon, hanem az emberiség és a magyar nemzet jólétét kívánja ideális, becsületos irányítással szolgálni. Megérdemli tehát, hogy majd ebből a komoly szempontból foglalkozzék vele a társadalom. Első sorban pedig a katolikus társadalom, annyival is inkább, miután katolikus egyesületeink országos szövetsége külön estét foglalt le a kongresszus programjából, hogy a kérdésben vallott álláspontját minél világosabban, szabatosabban kifejthesse. Ez a kedvező körülmény egyúttal remélünk engedi, hogy a kongresszuson nem fog olyan vallásellenes kirohanás történni, mint annak idején általános fölháborodás között a brémai alkoholelles nemzetközi gyűlésen történt. Hiszen éppen a katolikus egyház az, amely e mizéria orvoslására sokat, a legtöbbet tehet és tesz is. Maguk a hazai katolikus mozgalmak is évek óta kiterjednek az alkoholizmus orvoslására. És itt sok elfogultsággal, rosszakarattal kell megküzdniük. Milyen áldásos volna, például egyik-másik falura, ha az italmérést, a korcsmát a keresztény szövetkezet a zsidóuzsora kezéből elvonhatná egészen törvényes úton. De inkább pusztuljon el egy-egy járás anyagilag, erkölcsileg, semhogy két-három zsidó korcsmáros engedélyt jól megérdemelt büntetéképp elveszítse. Még ha el is veszti. ak-

kor sem szabad a szövetkezet kezére jutnia. Nálunk eddig ez volt a princípium. Talán most majd itt is másként lesz. Talán az alkoholelles mozgalom is nagyobb hullámokat ver és több eredményt tud majd fölmutatni egészséges kormányzati szellem uralma alatt.

Korcsmai és bolti kontók, rossz esztendők, lelkiismeretlen börzeügyletek, mindenféle gépvigéczek, haszontalan pörösködés juttatják legtöbbször uzsorás kézre a nepet. Aki uzsorás kezében és zsebében van, vagy az alkohol révén jut oda, vagy az uzsora, az elkeseredés viszi az itálra. Most azt kérdezzük, kik az uzsorások a legtöbb esetben? bizony megint csak azok, akiké a legtöbb olyan korcsma, amely egyenesen arra utazik, hogy a parasztot rászoktassa a kontózásra, ezen a réven a váltóra és uzsorára óriási perccent mellett. Az ilyen korcsmárosok, az ő rokonaik, hozzátartozóik, jó barátaik szolgáltatják az uzsorások legnagyobb és legveszedelmesebb kontingensét. Jól tudja ezt mindenki, aki ilyen veszélyeztetett vidéken él, csak nem meri mindig megmondani. Szólj igazat, betörök a fejed. Mutatja ezt Egán tragikus vége is. Szatmár és Ugocsa vármegyék területén immár hét esztendeje hivatalból, hatóságilag üldözik az uzsorásokat és még sem tudnak nagyobb eredményt elérni velük szemben.

A vadházasság is egyik többé-kevésbé elharapózott rákfenéje a népnek. A mó-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Dr Wolafka Nándor jubileumára.
 1875—1905.

A legsötétebb fenyvesek homálya
 Dicső fényt áraszt máma szerteszét,
 A legtisztább öröm meleg sugára
 Betölti ma egy hüvös völgy ölét.

Az Üdvözítő legszentebb szívéből
 Szent szikra szállt ma harminez éve le,
 A melytől milliók igaz javára
 Egy férfi szív szent tűzre gerjede.

Az Ur Szentlelkének csodás kegyelme
 Táplálja most is ezt a hű szívet,
 Az művelő öbenne azt a sok jót,
 Mit romlott szív még csak el sem hihet.

Nem a halandónak kívánok én ma
 Dicsőüléstül fáklját gyujtani —
 Itélet és dicséret Istenünknek
 Érinthetetlen égi jogai.

Csak a kegyelmek áldott Kútfejének
 Akarnék zengni hálaszózatot,
 Mivel e romlott kort is úgy szerette,
 Hogy ennek is ilyen papot adott.

De mert Urunknak méltó hálát adni
 Erőtlen szómmal én ugysem tudok,
 Határtalan jószágán elmerengve,
 Szívem imára kel — s elnémulok.
 (Feketehegy.)

Szirtes Antal.

Az örökség.

Francziából.

A páris—lyoni gyorsvonatból alig szállt ki egy-két utas mire néhány pillanat múlva a vonat gyors dübörgéssel kirobogott a kis állomásról. A pályaudvaron egy huszonöt évesnek látzó fiatal ember állott a váróterem ajtajánál. Egy javakorabeli, egyszerű ruhába öltözött férfi, aki szintén a Perronnon tartózkodott, odalépett hozzá és megszólította:

— Bocsásson meg uram, nemde Clement urhoz van szerencsém?

— Clement vagyok — felelte a fiatal ember. — S ön, ugye bár Maritin ur?

— Szolgálatára uram — volt az öreg ember válasza.

— No hát akkor induljunk! Itt a kocsi? Az öreg ember, anélkül, hogy e kérdésre feleletet adott volna, egy régi divatu, ósdi kocsizoz vezetett a vendéget, amely elé két sovány gebe volt fogva.

— Ez az én kocsim? — kiáltott föl Clement. — Hisz ez olyan, mint egy zsbáros ütött-kopott taligája!

Még néhány nappal ezelőtt Clement ur, aki ilyen nagy igényűnek mutatkozott, Páris egyi kereskedői irodájában, mint egyszerű irnok róttá halomra a betüket. Mindenki csöndes, szerény, jó modoru fiatal embernek ismerte De hát mi változtathatta meg ily hirtelen? Erre rövid egy-két szóban meg lehet adni a feleletet. Clement ur ugyanis egyszerre dusszagdag ember lett. Huszezer frank évi járadéknak jutott váratlanul a birtokába. Így tehát

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó-czég

☞ Szövetek és belések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be. ☜

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — **Női costümök**, valódi angol **SZÖVETEK** nagy választékban.

dosabb, értelmesebb nép között nem igen pusztít, hiszen ott mindenki fél is tőle valláserkölcsei szempontból, de meg szégyelné is társadalmi okokból. A vadházasság vagy a teljesen neveletlen, vallási oktatás és falusi népelet hijával levő hegyi lakók, pásztorok között pusztít, akik között igen kevés a katolikus, vagy a falvak alkoholista, elzüllött, tönkrement emberei között, akik családjukkal s önmagukkal is meghasonlottak. Sokkal nagyobb azonban a városi százalék. Cselédek, akik összeállanak, az esküvőt akkora halasztva, amikor pénzük lesz lakzira. Hitellenek, akik az egyház áldását gyűlölik, vagy a szabadszerelmet hirdetik, mint a szociáldemokraták is. Ez a liberális munkája. Tíz éve a polgári házasság életbelépésének s ez idő alatt a házasságkötések száma csökkent, a törvénytelen gyermekek száma pedig nagyobbodott. Noha, még a születések száma is erősen apadt. Ugyan lehet-e jóra való polgára az államnak az olyan, aki még családi tüzhelyénél sem respektálja törvényeit? Bizony, a vadházasságok éppen úgy hasznavehetetlen, sőt nem ritkán veszedelmes tagjai a társadalomnak, mint az alkoholisták, vagy mint azok a kiszípolozott áldozatai az uzsorának, akik megölik megrontójukat, ahogy ezt több eset mutatja. A keresztény társadalom, amely tevékeny alkoholelles akciókat vezet, a mely hadat visel az uzsora ellen, kiterjeszti működését a szerencsétlen vadházasságokra is — a Régiszi Szent Ferencz-társulat útján. Ez a társulat érdemes a keresztény közvélemény rokonszenvére és a társadalom pártfogására.

Kár, hogy működését csak a fővárosra terjeszti ki, vidéken még nincs

fiókja, de idővel reméljük meg lesz ez is.

A politikai válság.

Uj pártalakulás.

A levegő tele van tervekkel. Uj alakulások lesznek, úgy mondják és írják. E hírekből egyelőre csak annyi igaz, hogy *Bánffy és Andrássy között tárgyalások folytak az «Ujpart» és a disszidensek egyesülése tárgyában.* Ezek a tárgyalások eddig még nem eredményeztek semmit, de lehet, hogy később célhoz vezetnek.

Andrássy Gyula ugyanis fel akarná támasztani a Deák-pártot, sőt az alakítandó pártnak ezt a nevet is akarná adni. *Andrássy szeretné a 67-es ellenzéki elemeket egy pártban egyesíteni és módot nyújtani a szabadelvűpártból még kiváló hazafias elemeknek, hogy elvétel nélkül valahová csatlakozzanak.*

De arról szó sincsen, hogy akár Andrássy, akár Bánffy, akár Rakovszky oly pártot akarnának alakítani, mely az ellenzéki koalíció programjától eltérőleg akarna kormányt alakítani a függetlenségi párt ellen vagy nélkül.

Ha tehát előbb vagy utóbb sikerül is az az «Ujpart»-ból, a néppártból, a disszidensekből és a szabadelvűpárt egy részéből új egységes 67-es pártot alakítani, ami végre is lehetséges, *akkor ez az egységes párt is mindaddig bent fog maradni, a koalícióban, míg a vezérférfiak által a király előtt ismertetett program meg nem valósul.*

Szóval Andrássy, Bánffy, Darányi, Rakovszky akár a mostani pártkeretek-

ben, akár új egységes párt keretében nem gondolnak arra, hogy előbb kormányalakításra megbízást vállaljanak, míg a koalíció programja meg nem valósul és legfelsőbb helyen egyebek mellett a magyar vezényleti nyelvet meg nem adják.

A kormány és a törvényhatóságok.

A félhivatalos *»Budapesti Tudósító«* jelenti: Egyes lapokban ismételtelen felmerült az a hír, hogy a belügyminiszter Pestvármegye alispánjának kijelentette, hogy a vármegyének a passzív rezisztenciára vonatkozó határozatát nem fogja megsemmisíteni. Illetékes oldalról úgy értesülünk, hogy a miniszter és az alispán között szóba került ugyan a kérdés, de éppen megfordítva: a miniszter kijelentette, hogy a törvénybeütköző határozatot megfogja semmisíteni.

Ugyancsak tévesek azok a hírek is, hogy a törvényhatósági határozatok felülvizsgálása kintetében a belügyminisztériumban szünet állott be. A belügyminisztérium működése ebben az irányban is a rendes mederben folyik.

UJDONSÁGOK.

Dr Wolafka Nándor harmincz éves papi jubileuma.

Debrecze városának áldott lelkű plebános, dr. Wolafka Nándor v. püspök, kisröp két heti pihenőre *Feketehegyre* vonult vissza, de a lelkek szeretete itt sem hagyja pihenni, lángbuzgalma itt is megragad minden alkalmat, hogy az Isten ígését hirdethesse és dicsőségét előmozdítsa.

Már vasárnap f. hó 23 án is gyönyörű és mély bölcseségre valló remek beszédben gyógyította a fürdőzők lelkeit, de sz. Anna nap-

csak természetesnek tűnhetik föl az, hogy most már nagyobb igényei voltak, mint egy szegény irnoknak. Miközben az iroda nagy üzleti könyvei közé temetkezett a reggeli postával egy levél érkezett a számára, amely azt a meglepő hírt hozta, hogy nagybátyja, akinek gazdagságáról és különczködéseiről már sokat hallott, de akit még sohasem látott, meghalt Páris közelében fekvő birtokán és egész vagyonát a többi rokonok mellőzésével, egyesegyedül neki hagyományozta. A levél, amelyet egy vidéki jegyző írt, még azt a fölszólítást tartalmazta, hogy azonnal hagyja el Páris és siessen a nagybácsi birtokára. Az állomáson, szólt a levél, Martin, az elhunyt nagybácsi egyik régi bizalmas szolgája fog reá várakozni, aki majd elkíséri a kétóránnyira fekvő birtokra. Clementet szinte elszédítette ez a váratlan szerencse és gyorsan vonatra ült, hogy minél előbb találkozhassék Martinnal, a hű szolgával. Hogy mint találtak egymásra azt már tudjuk.

A döcögős jármű nagysokára befordult a nagy tágas udvarra. Martin szállt le előbb a kocsirol és rögtön előszólította a szolgákat, hogy sorra be mutassa őket leendő uruknak. Aztán bementek a házba, ahol az öregember megmutatta a nagybácsi lakosztályait.

— Ez volt a nagybácsi hálósobája, — mondta az öreg Martin, — amikor egy ósdi bu-

torozatu szobába nyitottak. — Itt halt meg tíz nappal ezelőtt.

Clement egykedvűen hallgatta az öregember beszédét, Gunyosan nézett maga körül és orrát fintorgatva, így szólt Martinhoz:

— Nem volt valami kitűnő izlése a vén ficzónak. Monhatom, hogy soha életemben még nem láttam ennél barátságatlanabb szobát. — Mind a mellett azt hiszem uram, hogy ez lesz ezentul a lakása, mert biz ennél különb szobát nem találunk az egész házban.

— Mit? Azt hiszi talán, hogy én itt fogok lakni? — szólt nevetve a fiatal Clement. — csak nem tart olyan együgyűnek?! Magamfajta fiatalember egyesegyedül csak Párisban lakhatik. S én rögtön tul is fogok adni ezen a düledző bagolyfészken és aztán Párisba megy lakni.

— Hogyan uram? Ön képes lenne nagybátyja kedvencz birtokát eladni? — kérdezte ámulva Martin. S minket régi, hű szolgákat itt-hagyna, megosztva, bennünket kenyerünköl?

— Mi közöm hozzá? — felelte vállát vonva a fiatalember. — Most pedig gondoskodjék róla, hogy az ebéd elkészüljön. Aztán majd elmegyünk a jegyzőhöz.

Az ebédnél, bár Clement igen sok kifogást talált, mégis jól befalatozott. Sőt a borból is megivott néhány pohárával, noha azt kezdettben tulsavanyunak találta.

Ebéd után Clement, Martin kíséretében fölült a kocsi. Már két órája lehettek uton, amikor Clementnek föltűnt, hogy ugyanazon az uton döcög a kocsi, mint amelyiken reggel jöttek. Megpillantva az állomás épületét, megkérdezte Martintól, hogy hát vasutonk ell-e a jegyzőhöz menni?

— Csak ön fog elutazni — felelte az öreg utitárs. — Én, uram, az ön nagybátyja vagyok és még teljes egészségben örvendek az életnek. Mindenkitől, akinél ön felől kérdezősködtem, csak jót és szépet hallottam s így elhatároztam, hogy önt teszem meg egyedüli örökösömmé. De hogy meggyőződjön, vajjon valóban megérdemli-e ezt a jutalmat, előbb szemtől-szembe meg akartam ismerni. Most már tudom, hogy mivel van dolgom. Isten önnel, Clement ur. Térjen ismét vissza oda, ahonnan jött és emlékezzék reá, hogy csufos magaviseletével és modorával eljártotta a szerencséjét, amely nem igen fog még egyszer önre mosolyogni.

Azzal az öreg ur itiköltséget öcse kezébe nyomta, aki nem valami nagyon örült nagybátyja bemutatkozásának.

A fiatal ember busan szált föl a vonatra, Szép álma szétfoszlott, semmivé lett, mint a szines szappanbuborék. Szomorú, nagyon szomorú volt az ébredése.

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és fűdítő ital.
Szénsavdús.
Könnyen emészthető!

A singléri

SZULTÁN-FORRÁS

Lithion tartalmu!

húgyoldó és húgyhajtó hatásu!

Szakorvosok előkelő betegek vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják Magyarország legolcsóbb gyógy- és élvezeti vizeinek egyike. A SZULTÁN-forrás kútközelisége: *Holénia Béla Eperjes* — Kapható *Kádár János* urnál *Nagyvárad*.

ján, a feketehegyi kápolna védőszentjének ünnepén ismertette meg magát igazán.

Az előző estén a kertész és a jelenlevő papság segítségével pompásan feldiszipolta a kápolnát és nagyszerű tűzijátékot rendezett. Este is és sz. Anna napján is mozsárlövészek hirdették az ünnepet, melynek legkimagaslóbb pontja a püspök elragadó beszéde volt. Szem nem maradt könny nélkül.

Végül az ő jó szíve nyilatkozott meg abban is, hogy az összes papságot és az alkalmi organistával. Porázik igazgató-tanítóval együtt vacsorára hívta Merénybe az ujonnan kinevezett Göbl Henrik plebánoshoz, ki ez alkalommal vendég lett a saját házában. Itt árulta el a titkot Laczek Gyula pápai kamarás, losonczy tanár, hogy ő méltósága most ünnepli 30 éves papi jubileumát.

Az ünnepelt hiába akarta őt az első szó-nál elnémitani, a lelkesedés általános lett és egymásután állottak fel a különféle egyházmegyék, ritusok és világrészek képviselői, hogy hódolatukat ő méltóságának lábaihoz letegyék. Köszöntőt mondottak Kovács amerikai plebános a jelenlevő három amerikai pap nevében, Szolinger Antal a csanádi egyházmegye nevében, Pongrácz nyug. plebános, a házigazda, Keszler váci teológiai tanár, Jackovich a görögkatholikusok képviselője, Porázik igazgató a világi hívek nevében. Végül felszólalt Szirtes Antal szarvasi káplán is és felolvasta jegyzőkönyvéből alkalmi költeményét. Az ő méltóságának válaszában megnyilatkozó szerénység és mély alázatosság, az ő általánosan ismert végtelen szeretetreméltósága és szívesége valósággal elbűvölte az őt ünneplőket, kikkel együtt szerte a hazában, ahol csak ismerik e fáradhatatlan buzgóságú és lángoló lelkű püspök nevét, mindenütt őszinte szívvel kívánják: Ad multos annos!

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hir.** Pósfay Sándor m. kir. h. gazd. szaktanár ideiglenes szolgálattételre a karczagi m. kir. földműves iskolához rendeltetett ki, hová ma utazott el egy havi időtartamra.

* **A villamos vasut építése.** A nagyváradi városi villamos vasut építését az igazgatóság akként akarja keresztülvinni, hogy nem a kikötött 12 munkahónap alatt, hanem még ez év végéig az összes sinpályák s a felső vezetékek elkészüljenek s 1906. februárban a próbákat sőt az üzemet is megkezdhessek. A munkák minél gyorsabb keresztülvitele céljából a vasutársaság kérte a minisztert, hogy a vasut építésénél függeszse fel a vasárnapi munkaszünetet s engedje meg vasárnapi munkát. A kereskedelmi miniszter július 30-tól ez évi augusztus végéig megengedte a villamos vasut építésénél a vasárnapi munkát. Tíz-tizenöt napi munkáért nem érdemes elvonni a szegény munkásoktól a vasárnapi pihenőt, mikor ezt kellő körültekintéssel másként is be lehet hozni.

* **A berettyó-ujfalui r. kath. templom átvétele.** Az Isten dicsőségére Berettyó-Ujfalu községben emelt díszes r. kath. templom már teljesen elkészült. A szép új templom létesítését Palotay László pápai praelátus tette kivihetővé bőkezű áldozatkészségével. Az új

templom egyik újabb remek alkotása Sztarill Ferencz nagyváradi kiváló építésznek, aki már több díszes templom építésével szerzett elismerést. A berettyó-ujfalui templom átvétele tegnap ment végbe s ez alkalomból megjelentek Berettyó-Ujfaluban Palotay László pápai praelátus, Mayer Antal szentszéki jegyző, Géczy Géza és Peiser Károly uradalmi mérnökök, a berettyó-ujfalui egyház gondnoka és Sztarill Ferencz építész. A bizottság teljes megalégedését nyilvánította a szép templom építéseért Sztarill Ferencznek. A templom felavatása hír szerint ez évi szeptember 10-én lesz. A templom mellett levő plebánia-lak és a r. kath. iskola szintén teljesen elkészültek már s átvette a bizottság.

* **Plósz Sándor egyetemi tanár** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király dr. Plósz Sándor nyugalmazott minisztert tudomány-egyetemen, miniszterré, illetőleg államtitkárrá történt kinevezetése előtt elfoglalt rendes tanári állásába visszahelyezte.

* **A Bethlen-utcaiak panasza.** A következő sorokat kaptuk: A Bethlen utca felsővégén van egy közkut, melynek a lefolyója egészen a Körözsze folyik és ez oly elhagyott állapotban van oly bacillus tenyészed, hogy igazán csuda, hogy a ragályos betegségek ezen az utcán fel nem lépnek. A város igaz, hogy megtette, hogy mikor a jég a kut körül egész dombbá fagyott, felvágatta és ott hagyta elolvadni, de azóta felé se nézett. Ez annál különösebb, mert mindössze 450 méternyire van a rendőrség és a tolonczházhoz menő rendőrök ott járnak el mégsem látják. *Egy Bethlen-utcai lakos.*

* **Szilágyi Dezső-utca csatornázása.** A nagyváradi neolog izr. hitközség most állította fel elemi iskoláját Szilágyi Dezső-utcán, a Gyalokay féle házban s azon kérelmet terjesztette a tanács elé, hogy Szilágyi Dezső-utcán is építtesse ki a város a szennyvizet és fekáliákat levezető csatornát s kapcsolják be a Fő- és Szent János-utcai főcsatornába. Hajlandó a hitközség a befektetett költség kamatai fejében 120 koronát fizetni. A szomszédos Patak-utca lakói szintén kérték a csatorna kiépítését, A városi számvevőség a csatornák kiépítését közegészségügyi szempontból javasolja s 12,000 korona költség fedezésére a Fő-utca rendezésére megtartott árlejtésnél elért 49,000 korona megtakarítást jelölte ki. Nagyon is helyénvaló lenne, ha a város Szilágyi Dezső-utcán mielőbb kiépítené a csatornát, ami által ezen szép utca közegészségi és köztisztasági viszonyai sokat nyernének.

* **A dereczeni honvédek elutazása.** A dereczeni 3 ik honvéd gyalogezred hetek óta Nagyváradon tartózkodik s az itteni 4-ik honvéd gyalogezreddel végez gyakorlatokat. Mint értesülünk, tegnap véget érték s a 3 ik gyalogezred ma, szombaton indult vissza Debreczenbe. Ugy a nagyváradi, mint a debreczeni ezred a jövő hónapban Budapest vidékén tartandó nagy hadgyakorlaton vesz részt.

* **A réti szemétkerakóhely kihelyezése.** A halász-utcai lakosok évek óta panaszkodnak, hogy az egész környék levegőjét megfertőzteti az utca végén levő szemétkerakóhely, amelyet még elviselhetetlenebbé tesz az, hogy itt eresztik a Körös vizébe a városból kihordott fekáliákat. A város főmérnöke most segíteni akar ezeken a türheterlen állapotokon s tervezetet adott be a tanácshoz, amely szerint a szemétkerakás céljaira a város lakott részétől távolabb eső vízmosásos gödröd jelöli meg. Ezáltal a mostani állapotok megszűnnek s a víz által elmosott terület feltöltetnek.

* **Ismét megszökött a csendőrök lánczából.** Nagy József notórius betörő tol-

vaj valóságos játékot üz a csendőrséggel. Már több ízben megszökött a kezükből, Berettyó-Ujfaluban pedig a kísérő csendőr előtt egyszerűen beleugrott a hidról a vízbe. Később a nagyváradi rendőrség elfogta s átadta a csendőrségnek. A nyomozás eszközlése végett a rendőrséghez kellett kísérni, amikor a csendőrség elővigyázóbb volt s nehogy a nagy forgalomban elillanjék, lánczon vezették végig a Fő-utcán és hidon a jómadarat. A további nyomozás végett a nagyváradi őrs átadta Nagy Józsefet a bihar-püspöki-i csendőrségnek. Innét azonban tegnap éjjel ismét megszökött, pedig ugyan erősen gondoskodtak a vendég marasztalásáról, amennyiben kezén és lábán vaslánczokkal kötötték meg s még az ágyhoz is odalánczolták. Ugy látszik azonban, hogy a notórius gazember csak a rendőrség karpereceiből nem tud elszabadulni, azonban a lánczából ki tudja húzni kezeit és lábait, amelyek úgy hajlanak, mint a kaucsuk-emberéi. A csendőrök a legszélesebb nyomozást indították meg, hogy újból kézrekerítsék.

* **Romániai zsidók Nagyváradon.** Tegnap délben a Kolozsvár felől jövő személyvonattal több mint száz romániai zsidó család érkezett Nagyváradra. Az állomásnál a helybeli zsidóság megvendégelte az érkezőket, akik — mint mondják — Franciaországba mennek, hogy ott letelepedjenek. Mi azonban azt hisszük, hogy a romániai jövevények egy cseppet sem vágyódnak Franciaországba; látva azt a nagy vendégszeretetet, melylyel őket itt Magyarországon fogadták, bizonyosan nem utaznak tovább. Máskülönb Nagyvárad is szerencsés volt négy romániai zsidócsaládnak menedéket adni. A Romániából jövők közül ugyanis négy család, mintegy husz taggal Nagyváradon maradt és itt szándékszik letelepedni. Ha minden városban ennyien fognak lemaradni a vonatról, akkor Franciaországba már nem fog megérkezni közülök senki sem.

* **Portenger a város közepén.** Ha valami jámbor idegen véletlenül betévedne a királyi ügyészség mellett levő sikátorba, azt gondolná az ott levő óriási por miatt, hogy a Szahara sivatagra érkezett. Sehol — talán legkisebb faluban — sincs oly nagy por, mint ebben a sikátorban. És ez csak a rendőrség hibája, mely nem locsoltatja a sikátort napokon keresztül. A Bartsch-házban és a királyi ügyészség épületében lakók az óriási portól még a lakásaikat sem tudják szellőztetni. Ugy halljuk, hogy a sikátorban lakók írásban togják kért a várostól, hogy szüntessék meg az utcájukban uralkodó türheterlen állapotot.

* **A vízműtelep kibővítése.** A város fejlődése, valamint a vízvezetési csőhálózat teljes kiépítése szükségessé tette már, hogy sürgősen és komolyan gondoskodjunk a vízműtelep kibővítéséről. E célra a mostani telep szomszédságában levő területeket jelölték ki a szakértők. A kijelölt terület vízbőségének megállapítása céljából próbafúrásokat eszközölnek, Zsótér Vincze állami kútfúró vezetése alatt. Ha a terület elég vízbőnek bizonyul, elkészítik a kibővítés terveit s költségvetését.

* **A tanult tehénpásztor.** Rügen szigetén történt a minap, hogy egy dühös kutye beleharapott egy tehénpásztor arcába és azt az orrán és homlokán súlyosan megsebesítette. A major tulajdonosa rögtön orvost hozatott a közeli városból, aki a sebeket összevarrta és bekötözte. Mikor a sebesült a varrást a tükörben megnézte, megcsóválta a fejét és kissé szemrehányólag mondta, hogy a varrást másképpen kellett volna megcsinálni. Ő másképpen végezte volna azt. Az orvost meglepték páciensének szavai, de csakhamar kiderült, hogy a tehénpásztor orvosi egyetemet végzett és közvetlen az abszolutorium előtt hagyta abba valami okból a tanulmányait. Hogy azután életét valahogyan tengethesse, beállt tehénpásztornak.

* **Az ideai nagygyakorlatok.** Nehéz és meleg napok elé néznek a bakák. Most folynak még az őszpontosítási ezredgyakorlatok s azután a jövő hónapban kezdődik a manőver, a nagygyakorlat, amikor hetekig oda vannak a katonák. A nagyváradi helyőrség közös csapatai, melyek a 7. hadtesthez tartoznak, *Arad és Lippa* között végzik az idén a nagygyakorlatot. Augusztus 16-án megy el a háziezred. *Tenke* környékén kezdődnek a gyakorlatok, augusztus 29-től 30-ig dandár, majd szeptember 7-ig lesznek a hadtestgyakorlatok, amelyeken a 37., 39., 33. és 61. ezredek vesznek részt. A katonaság *Lippán és M.-Radnán* lesz elszállásolva. Szeptember 7-én tovább vonulnak a csapatok *Facset* felé, hol a 29., 43., 46. és 101. gyalogezredekkel ütköznek meg. Itt őszpontosulnak a hadtest összes gyalog, tüzér és huszár csapatai és a lefuvás szeptember 12-én lesz *Lugos és Facset* környékén. A nagyváradi bakák vonaton jönnek haza *Aradról* és 14-én mennek haza szabadságra. A hadtestgyakorlatokon részt vesz a *23. honvéd gyaloghadosztály* is.

* **Ráesett a vasuti sín.** Czapán Miklós szolnok-dobokamegyei gör. kath. vallásu napszamos Klopca János és Delezsán Gábor társaival együtt Grünbaum Jakab szállító megbízásából villamos vasuti sineket raktak le tegnap délután a Nagyteleki-utca 12-ik számú ház előtt. Az egyik vassin leemelésekor Czapán Miklós megcsuszott és elesett, a társai által leengedett sín pedig mellére zuhant. A súlyosan sérült embert a helyszínen megjelent Elemér Ferencz bűnügyi kapitány beszállította a mentőkkel a kórházba. A rendőrség az eljárást folyamatba tette. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

* **A grófnő bankóprése.** A nyolczvanas években a társadalom minden rétegét izgalomba tartotta gróf Lázár Eszter és társainak bankóhamisítási bűnpöre. Az emancipált s a mellett különcködéseiről híres grófnőt több évi fogházra ítélte a törvényszék. Büntetésének kitöltése után Szovátára vonult vissza, egy kis falusi parasztházba, s itt végezte el viszontagságos életfutását. Koporsójába utolsó bíváságá hoz képest, betették a csizmát, férfiruhát, amit állandóan hordott és kedves makrapipáját. Már emléke is kezdett feledésbe menni, midőn a véletlen újból aktuálissá tette a pénzhamisító grófnőt. Várfalva marostordamegyei község határában a Maros új ágát hasított magának s a régi meder egy része szárazon maradt, ahonnan kavicsot bányásztak a falusiak. E hó huszadikán különös alakú kis gépekre akadtak a kavicsok között. Az előjáróság azonnal beszállította az egész leletet Marosvásárhelyre, ahol kétségtelesen megállapították, hogy gróf Lázár Eszternek sokáig hasztalanul keresett hamis préseit találták meg. Most már hatósági ellenőrzés mellett kutatják tovább a kiszáradt Maros medrét.

* **Öngyilkos matróna.** Pohl Ferencznek, a budapesti IX. kerület közszeretben álló és nagyérdemű előjárójának hatvankét éves felesége tegnap éjjel öngyilkos lett. Borzalmas módját választotta az öngyilkosságnak. A harmadik emeletről az utca kövezetére vetette magát, ahol szörnyet halt. A boldogtalan matrónát gyógyíthatatlan betegsége vitte kétségbeesett tetteire. A boldogtalan matrónát hat hónappal ezelőtt szélhűdés érte és megnémult. Azóta hol jobbra fordult, hol rosszabodott az állapota, a beszélő képességét azonban nem nyerte vissza. Az utóbbi hetekben válságosra fordult az állapota.

* **Beszámoló és köszönetnyilvánítás.** Julius 23-án Szombatság-Rogozon pompásan sikerült jótékony célú táncmulatság volt a környék intelligens elemeinek részvételével. A rogozi ügybuzgó és tevékeny gör. kath. lelkész, *Venter Jenő* — a mulatság rendezője — a begyűlt tiszta hasznat az ő adminisztrálás alá tartozó kisdombrovczai templom belső fölszerelésére fogja fordítani. Felülfizettek: Mélt. *Radu Demeter* 200, *Dészi Géza* képviselő 50, *Darvas Imre* igazgató 8, *Vertán Zoltán*, *Gál István*, *Teusan Jakab* 5—5, dr. *Comsia János*,

Brantner Theodor, *Ternován Viktor*, *Lázár Gábor*, *Papp Ödön* 3—3, ifj. *Keszthelyi László*, *Rácz János*, *Popa Aurél* 2—2, *Farkas Traján*, *Tamássy Péter*, *Gál József*, *Bába Jakab* 1—1 koronát. A kisdombrovczai hívek nevében fogadják őszinte köszönetünket és halálukat. *Gál István* plébános, mint pénztáros.

* **Veszedelemes zsebmetező a vonaton.** *Paller József* nagyváradi illetőségű rovvott multu zsebmetező folyó hó 23-án tolonczolták haza Kisujszállásról. *Pallér* szabályszerűen jelentkezett a rendőrségen és még 23-ikán elutazott Nagyváradra. A mezőturi csendőrség tegnap táviratban értesítette a rendőrséget, hogy ugyanezen *Pallér József* tegnap a Karczag és Kisujszállás közti vonalszakaszon a vonaton vele utazó *Köteles Bálint* mezőturi lakost kábitószerrrel elaltatta és a nála volt 2490 korona papírpénzt magához emelte. A veszedelemes zsebmetezőnek társnője is volt és pedig valami *Róth Laura* nevű hölgy. Megkeresésre a rendőrség nyomozati eljárást tett folyamatba.

* **Az üdvözlő beszéd.** Koburgból írják: A fiatal herceg körutjáról csinos epizód esett meg egy kis községben. Az idő esodásán szép volt s ragyogó fényvel omlottak alá a kék égből a nap sugarak. A polgármesternek azonban nem volt érkeze az ilyen meteorológiai szépségek iránt: a kruppliföldjei és a szénája jobban a szívén fekdtek. És a mikor a herceg a község határába lépett, mosolyogva ment oda hozzá a falu népe élén, kezet nyújtott a hercegnek és azt mondta:

— No herceg ur, egy kis jó esőre aztán már igazán nagy szükségünk volna!

Válószínűleg megértette a herceg, és intézkedett, hogy meglegyen az eső.

* **Szegeden elfogott nagyváradi betörő.** Szegeden jelenti tudósítónk, hogy ott tegnapelőtt este a rendőrség az orfeumban tartott razzia alkalmával letartóztatott egy gyanus alakot, aki *Máthé* Lajosnak nevezte magát. Tegnap a szegedi rendőrségen lefotografálták, akkor a letartóztatott alak a következő kijelentést tette:

— No kapitány ur, ha már lefényképeznek, nem tagadom tovább az igazi nevemet.

Aztán elmondotta, hogy nem *Máthénak*, hanem *Boszik* Györgynek hívják, *Peczszöllősen* született és nagyváradi illetőségű. A nagyváradi 37-ik gyalogezredtől már kétszer megszökött és legutolsó szökése óta az ország különböző városaiban bujdosik. A hurokra került gazember kihallgatása során még azt is bevallotta, hogy Nagyváradon nemrégiben több betöréses lopást követett el. Máskülönben a jeles mákvirágot Szegedről ma hazahozták Nagyváradra az ügyészség fogházába, hol már nagyon is ismeretes alak.

* **Jakab ő felségének ultimátuma.** A francia köztársaság most a legnagyobb zavarban van. Beláthatatlan komplikációk előtt áll s nem tudja, mit tegyen, hogy a fenyegető veszedelmet elkerülje. *I. Jakab*, *Zahara* császára, aki azelőtt csak egyszerű *Jaques Lebauvy* volt. ultimátumot intézett a francia kormányhoz s azt az ultimátumot az alábbi pontokban foglalta össze;

1. Ő felsége, *I. Jakab* császár, mint független szuverén ezen a planétán, ugyanazokat a jogokat gyakorolja, mint minden más uralkodó.

2. Ő felsége ennek folytán egy más uralkodó biráskodását nem fogadja el. Ő is ragaszkodik a királyok isteni jogához.

3. Ha a császár ellenséges, vagy illojális elemekkel találkoznék ezen a planétán, akkor a *Zahara*-birodalom kormánya a gonosztevőket meg fogja büntetni.

4. Ő felségének kormánya jövőben a francia kormány kompetenciáját el nem ismeri és ráháríthatja a felelősséget mindazért, ami általa történni fog.

5. Ha Franciaország korrekt módon viselkedik a császár iránt s elismeri azt ami őt illeti, akkor Ő Felsége tovább nem foglalkozik Franciaországgal, amely végre is ezen a planétán csak alárendelt szerepet játszik. Ellenben, ha a francziák rablók módjára cselekednének, akkor a császár rablók gyanánt fog velök el-

bánni s bosszút fog állni úgy, amint fejedelmek bosszút szoktak állni, ha birodalmuk törvényeit sérteni merik.

Az ultimátum *Rouvier* miniszter kezébe került, aki a »Petit-Parisien«-nek adta át az »okiratot« közlésre. Ezen kaczag most egész Franciaország.

* **A tábornok és a nyomorék katonája.** Varsóból írják: A varsói katonai kerületben a grodnói kormányzásnak két, a vilnainak pedig nyolcz járásában megkezdődött a tartalékos katonák behívása, a behívó parancs végrehajtása azonban kemény akadályra talál a nép ellenállásában. A gazdaságilag teljesen kiemerült nép, amelynek kenyérkeresői a távoli harcztéren pusztulnak el, vagy nyomorékon jönnek haza, elviselhetetlennek érzi már a rája rótt terheket. A hazahozott csonka katonák valósággal elárasztják a város utcáit. Lépten nyomon látható egy-egy, árnyékká soványodva, mankón vánszorogva, testén a nyomorúság és a siralom tökéletes képével, mélyen beesett szemében a kétségbeesés kifejezésével. A skierviczei pályaudvaron ült a minap ilyen nyomorék katonája. Félkarját és fellábat elvitte a golyó s e nyomorék a sinekhez közel ült, hogy gyorsan felszállhasson majd, ha a vonat megérkezik. Egy tábornok jött a perronra s megütöközött rajta, hogy a földön ülő nyomorék nem tért ki az utjából és nem tisztelgett neki. Rákiáltott a zsandárookra a tábornok:

— Vigyétek el!

A zsandárok azonban nem mertek oda menni, mert őket is, mint a perron közönségét szánalom fogta el a szerencsétlen ember és harag a tábornok iránt. A nyomorék aztán nagy vesződséggel talpra állt, anélkül, hogy tisztelgett volna s ép karjával megfenyegette a tábornokot.

— Fállábamat és karomat ellőtték, én hősiiesen harcoltam Mandzsuriában! . . . Érted?

Büszkén verte a mellét, a közönség pedig, s a zsandárok is borzalommal néztek rája. A tábornok sarkon fordult és tovább ment.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Sok pénzt takarít**, ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehérneműt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em.*

IRODALOM.

A vallásváltoztatás jogi monografiája.

Hannay Ferencz dr. pécsi theologiai tanár, jogi író, a jogelmélet szempontjából érdekes, a joggyakorlat szempontjából pedig hasznos könyvet bocsát most közre e címmel: »*A vallás-változtatás az egyházjog és a magyar államjog szerint*« (Pécs. *Taizs József* nyomdája, 330 lap. Ára: 6 korona. Megrendelhető szerzőnél: Pécs. Szeminárium.) — Az egész mű öt fejezetből áll. Az I. fejezetben a kath. egyházjog elvei szerint azon kérdést vitatja meg a szerző: ismer-e a kath. egyházjog vallásváltoztatást és milyen irányban és mérvben. — A II. fejezetben ugyanezen kérdést veti fel az államjogok szempontjából, és részletesen előadja a vallás-változtatásra vonatkozó magyar állami jognak történetét.

Összefüggésbe hozza itt szerző a vallásváltoztatást a gyermekek vallásával s e kérdésben érdekes vitát folytat dr Kovács Gyulával.

— A III. fejezetben szerző előadja a katolikus egyháznak tételes jogát a vallásváltoztatásra nézve, nevezetesen az egyházi jogi szabályokat és eljárást a keresztség után való megtérésnél az egyházzal való kiengesztelődés (reconciliatio haeretici) után való megtérésnél, és végre, per analogiam ide veszi szerző a »mutatio ritus catholici« tekintetében ma érvényes kath. egyházi jogi szabályok ismertetését is, nem feledkezve el azon szabályokról sem, amelyeket követ az egyházi jog a vallásváltoztató vagy ritusváltoztató szülőktől származó gyermekek vallása, illetőleg ritusa tekintetében.

A kiengesztelődés után való megtérés egyházi jogi szabályainak előadása közben állást foglal szerző azon kérdésben, lehet-e államjogilag vallást változtatni annak, aki egyháziilag közösségbe ez idő szerint fel nem vehető, valamint részletesen kiterjeszkedik a feltételes keresztség dogmatikai előzményeire: az első keresztségnek, mely esetekben való tényleges, vagy érvényes kiszolgáltatásának vizsgálására és itt egyöntetű egyházi törvényhozást sürget, legalább Magyarországra nézve.

Az unitáriusok keresztelésének érvényességét illetőleg szembe helyezkedik szerző a Nyögér A által a »Havi Közöny«-ben elfoglalt azon állásponttal, mintha az unitáriusok keresztelése az »intentio« szempontjából »rendszerint« érvénytelennek volna tekinthető. — A IV. fejezetben szerző a vallásváltoztatásra, úgy az »áttérés«-re, mint a felekezetiességbe való »kilépés«-re vagy az abból valamely vallásba való »belépés«-re vonatkozó tételes magyar államjogot adja elő egész teljességében. A tételes jogi tárgyalás homlokterében ismét két vita-kérdés áll: az egyik azon felfogás (dr Kmety K., dr Konek S., dr Antal Gy., Knorr A., Dunay J.) ellen irányul, mintha 1895. év óta a vallásváltoztatás minden esetében, tehát az »áttérés« eseteiben is, a közigazgatási hatóságnak is volna szerepe; a másik pedig azon gyakorlat ellen, mintha az 1895. év előtt született izraelita vallásról valamely keresztény vallásra áttérni és megkeresztelkedni akarnak. A tételes jog tárgyalásánál szerző nemcsak a vallásváltoztatás tényével foglalkozik behatóan a reá vonatkozó törvények, miniszteri rendeletek határozatok és bírói ítéletek joganyagának feldolgozásával, — hanem kifejti a vallásváltoztatásnak, — főleg az áttérésnek államjogi következményeit, a melyeknek sorában a gyermekek vallásváltozása és az egyházi temetés joga mellett legérdekesebb a házassági jogi téren a házasság felbontását vagy új házasság kötését illető következmény, és idevágólag részletesen tárgyal szerző az osztrák jognak »impedimentum catholicismi«-jéről és annak a vallásváltoztatáshoz és a Magyarországon kötni szándékolt házassághoz való viszonyáról. — Az V. fejezetben szövegszerűen közli szerző a vallásváltoztatásra vonatkozó, ma érvényes fő jogforrásokat és bemutatja az áttéréseknek, kilépéseknek és belépéseknek 1896—1903. évek-ről statisztikai adatait. Bő kivonatot nyújtó tartalomjegyzék és kimerítő betűrendes tárgy- és névmutató fejezi be a munkát.

Hanuy Ferencznek, egyházi irodalmunk ezen érdemes művelőjének a legújabb munkáját, melyet a nála megszokott alaposág és világosság jellemez ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

A Jó Pásztor egyházszoneklati folyóirat most megjelent füzete gazdag tartalommal jelent meg. A most közölt 24 hitszónoklatot és vázlatot következők írták: T. Pelikán Krizsó szerkesztő, Epölyi Ferencz nagykáni esperes-plébános, néhai Huszár Károly kanonok, Nyeste József vágedei lelkész, Ambrus József kisoroszi esperes-plébános, dr Wolkenberg Alajos szatmári theol. tanár, Sipos Ágoston budapest-ferenczvárosi káplán, Totola Lajos zalalahapi lelkész, dr Karsch Lollion nagyvárad kanonok, László József lemhenyi plébános, Andriszék János székesfehérvári káplán, Aubermann Miklós budapest-belvárosi segédlelkész, Domonkos

István soprondóri plébános, Ernyi Pál hrachovistyei plébános, Bálint György bács-petrovo-szelléi segédlelkész. — Egész évre 8 korona. Megrendelhető: »Jó Pásztor« szerk. címén, Budapest. VII., Csömöri-ut 16.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A Magyar Zeneiskola XIX. évi értesítőjéből.

A lefolyt iskolai évvel a »Magyar Zeneiskola« tizenkilencedik évét töltötte be. Ez idő alatt 3381 növendék nyert oktatást, mely körülmény magában véve is bizonyíték arra nézve, hogy a közönség bizalommal van az iskola iránt. Végzett növendéki közül számosan előkelő helyet foglalnak el, mint zene-tanítók, karmesterek és énekesek. Hézagpótló missziót teljesít az intézet a magyar zene művelésével is. A »Magyar Zeneiskola« volt az első, mely kizárólag magyar szerzeményekből összeállított műsorral rendezett hangversenyeket. Az eddig nyilvános hangversenyeken előadott magyar szerzemények száma 972. E mellett a jótékony-ságot is oly mértékben gyakorolja, minek nem sok példája akad. Az elmúlt tanévben 93 növendék tandíjkezdeményben részesült, 21 pedig teljes tandíjmentességet élvezett. Az elengedett tandíj 5128 korona összegnek felel meg, a mi eléggé igazolja a »Magyar Zeneiskola« áldozatkészségét.

Az intézet vezetői: Lung György székesfővárosi tanácsnok, elnök és Schnöller Lajos székesfővárosi tanár, igazgató. Tanári kara kiváló magyar zeneművészekből áll, kiknek képessége és tudása általánosan el van ismerve. Rendes tanárok: Armandola Aranka, Faludy Károly, Győző Lajos, Hackl N. Lajos, Janetschek István, Manheit Jakab, Rupnik Rezső, Ruzitska György, Schnöller Lajos, Waldmann Albert.

Beiratási díj — a fűtés- és világítási díjjal együtt — 10 korona. Havi tandíj az előkészítő és rendes osztályokban 8 korona; a kiművelési- és az énekosztályokban 12 korona.

Tájékoztató értesítőt kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Igazságszolgáltatás.

Ítéleti bélyeg bírósági ítélet nélkül vissza nem tartható. Ezt az elvet mondta ki ma a közigazgatási bíróság ítélőtanácsa dr Wekerle Sándor elnöklete alatt. Dr Novacsék Antal ugyanis válókeresetet adott be s az ítéleti bélyeget is leróta. Mivel azonban határozat nem hozatott, a bélyeget visszakövetelte, de a pénzügyigazgatóság elutasította. Főlebbezése folytán a közigazgatási bíróság a pénzügyigazgatósági határozat megsemmisítésével kimondta most, hogy az ítéleti bélyeg értéke a folyamodónak visszafizetendő.

TÁVIRATOK.

Bomlás a koalícióban.

— Bánffy árulása. —

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.) A »Nap« mai híradása szerint a koalícióban legközelebb bomlás fog beállani, amennyiben a 67-es pártok kilépnek a szövetség ellenzékéből és a szabad-elyüpartba befognak olvadni. A hatvan-hetesek kilépése a koalícióból már befejezett dolog.

A koalíció bomlását, illetve a sza-

badelvüpartba való beolvadását báró **Bánffy Dezső** készítette elő, aki már megegyezett **Andrássy Gyula** gróffal arra, hogy a disszidensek teljes számmal belépnek az ujonnan alakítandó szabad-elyüpartba.

A szövetség ellenzékéből az új párt, a néppárt és a disszidensek fognak kilépni. A kilépők a szabadelyüparttól csak azt kívánják, hogy **Tisza István** gróf álljon félre a szabadelyüpart vezetésétől. Ha a beolvadás megtörténik, úgy a szabadelyüpart kormányképes többségre tesz szert.

Tisza István, hir szerint, már a legközelebb vissza fog lépni az aktív politika teréről, hogy újra fel tudják építeni a szabadelyüpart dűledező falait. **Tisza** visszavonulását a király is kívánja, ha annak az árán a békét helyre lehet állítani.

A koalíció bomlása a disszidensek kilépésével fog kezdődni. A disszidensek kilépése után **Rakovszky István** a néppárt alelnöke hagyja ott a koalíciót pártjával együtt.

Báró Bánffy Dezső már deési beszédjében említést tesz a koalíció bomlásáról.

A Bánffy—Andrássy-féle szabadelyü kormány szeptember 15-ére már meg fog alakulni.

A »Nap« értesülését a »Neue Freie Presse« is megerősíti.

Fejérváry nyaralása.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.) **Báró Fejérváry Géza** miniszterelnök holnap hosszabb üdülésre Karlsbadba utazik. A miniszterelnök a jövő hét folyamán Ischlbe megy a királyhoz referálni a helyzetről.

Hazafias törvényhatóság.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.) Kassa szabadkirályi város törvényhatósága mai közgyűlésén megtagadta a darabant kormányval való érintkezést és határozatilag kimondták, hogy az önkéntesen befizetett adókat nem fogják beszedni az állampénztárnak s a tartalékosok tényleges szolgálatra való behívót nem fogják kézbesíteni.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.) **Bihar Ferencz** honvédelmi miniszter ma Bécsbe érkezett. Bihar megérkezése után a közös hadügyminisztert kereste fel, a kivel hosszabb ideig konferált. **Pietreich** hadügyminiszter délben Ischlbe utazott a királyhoz. A felség állítólag a magyar válságról tárgyalt a hadügyminiszterrel.

A japán követ az elnöknel.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.) New-Yorkból táviratozzák, hogy a japán követ tegnap meglátogatta Roosevelt elnököt, kivel a császártalálkozásra vonatkozólag valószínűleg igen jelentős eszmecserét folytatott.

A belügyminiszter Kecskemét polgármesteréhez.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.)
Kristóffy József belügyminiszter ma a következő leiratot küldötte Kecskemét város polgármesterének:

«Tekintetes Polgármester Ur!

Tudomásomra jutott, hogy Kecskemét város törvényhatósága az önkéntesen befizetett adók visszatartása és a katonai behívók nem kézbesítése érdekében határozatot hozott. Kérem a polgármester urat, hogy ezt a határozatot hozzám azonnal felterjessze.

Kristóffy József belügyminiszter.

Kaba Elek polgármester már pár héttel ezelőtt felküldötte Kecskemét határozatát a belügyminiszterhez. Hogy miért van oly sürgősen szüksége Kecskemét határozatára, azt csak sejteni lehet.

Az orosz forradalom.

Pétervár, július 28. A csár küszöbön levő Carskoje Szelóba való utazása miatt oda sok titkos rendőrt rendelt ki. A rendőrség nagy erélyvel kutat egy »A vörösszakálú« név alatt ismert anarchistát aki állítólag az összes eddigi merényletek értelmiszerezője volt. A Volgaterületre kiküldött titkos rendőrök a »vörösszakált« eddig még nem láták.

Odessza, július 28. Ma az összes külföldi konzulátusok névtelen leveleket kaptak, melyekben értesítik őket, hogy nagy zsidóüldözéseket terveznek és pedig a mérszálást jövő pénteken éjjélkor fogják megkezdeni. A levelek orosz nyelven vannak megfogalmazva és hetkograffal sokszorosítva. Azt mondják, hogy tekintettel a katonaság nagy izgatottságára, ez a zavargásokat semmiesetre sem fogja megakadályozni. Ugy a katonaság, mint a polgárság nagyon el van keseredve a zsidók ellen, akik közül került ki a bombavető nagy része és akiknek tulajdonítják, hogy a rend Odesszában felbomlott. Minthogy Odesszában nem kevesebb, mint 80 ezer zsidó él, a várható zavargások borzasztó mérveket ölthetnek.

Berlin, július 28. A »Voss. Ztg.«-nak jelentik Pétervárról, hogy a helyzetet most sokkal kedvezőbben ítélik meg, mint eddig. Kormánykörökben általánosság igen jó hatást várnak a császárok találkozásától is. Az eddigi eseményekért Mirszky herceget okolják, mondván, hogy az eseményekkel szemben igen nagy gyengeséget tanusított. Azt állítják még most is, hogy egy erőskezü kormány mindenre képes. Nem gondoltak ugyan katonai diktatúrára, hanem teletős kormányra egy miniszterelnökkel az élén. A népképviselőt összehívásáról egyelőre szó sincs.

A transzváli kérdés az angol alsóházban.

London, július 28. A gyarmatügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása során az ellenzéki szónokok bírálat tárgyává teszik a transzváli új alkotmányt, végül azonban elfogadják a költségvetést. A gyarmatügyi miniszter kijelenti, hogy a kormánynak szándéka, hogy fokozatosan kiegyenlítse a race-beli ellentéteket. Ha a gyarmatnak abban az időben, amidőn a háborútól előidézett hangulat még tulnyomó volt, nagyobb hatalmat adtak volna,

akkor fajbéli ellentétek még jobban kiélesedtek volna. Állításainak igazolására rámutat a miniszter a »Het Volk« bur egyesületnek az utolsó időben kifejtett működésére.

Amibe senki sem hisz.

Budapest, július 28. (Saját tud. táv.)
A Voss. Zeitg.-nak jelentik: A császártalálkozás eszméje a czártól eredt és az egész találkozás csak magántermészetű volt.

A háboru.

A csár és hadserege.

Pétervár, július 28. Hivatalosan közzé teszik azokat a táviratokat, amelyeket a csár Linevicscsel váltott. Célja ennek az, hogy a most meginduló béketárgyalásokra nyomást gyakoroljanak. A csár távirata Linevicshez így szól:

— Nagyon meghatják szívemet azok az érzések, melyek a nekem annyira drága Mandzsuoországi hadsereget lelkesítik. Tudassa hadseregemet, hogy katonai kudarcaink nem rendítették meg bennem azt a szilárd meggyőződést, hogy csapataink páratlan dicsősége és önfeláldozása és azok az óhajások, hogy ne kimélgék őket, lehetővé teszik, hogy a háborút szerencsés befejezéséig folytatni fogjuk.

Linevics erre a következő táviratot küldte a csárnak:

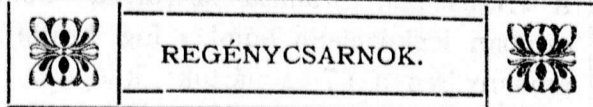
— A távirati ügynökségnek az a jelentése, hogy legközelebb megkezdődik a béketárgyalás, nagyon fájdalmasan érintette a hadsereget. A hadsereg minden tagja meg van arról győződve, hogy a szenvedett kudarc nem lesz képes eltökélni az ellenkezőjére annak, hogy ezt a háborút be ne fejezzék.

Az angol kormány helyzete.

London, július 28. Devonshire hercege a felsőházban határozati javaslatot terjeszt be, mely elveti az általános dijszabás politikáját és a gyarmatoknak az élelmiszervámok felemelésére alapított kedvezményezését, rosszalja a kormány kétszínű gyarmatpolitikáját, ugyszintén a Balfour és Chamberlain közt fennálló politikai viszonyt.

Szólvagy vélekedik, hogy a kormány az általános választásokkor vereséget fog szenvedni. Majd tovább akarja-e folytatni a maga politikáját, vagy pedig meg akarja-e engedni, hogy a mostani politikáját Chamberlain politikája szorítsa ki.

Shir Robertson azt kívánja a kormánytól, hogy határozottan nyilatkozzék, mert ha ezt nem tenné, a konzervatív párt teljes romlását okozná. Marquis of Londonderry védelmére kell Balfour politikájának és azt mondja: Ha az élelmiszervámok egyáltalán kérdéssé válnának, nem maradna tovább a kormány tagja. Lansdowne ismétli a kormánynak már régebben megtett nyilatkozatait, anélkül, hogy valami újat tenne azokhoz. Végül 121 szavazattal 57 ellenében elfogadják a kormánytól támogatott azt az indítványt, hogy a tárgyalást határozatlan időre elnapolják.

Mikor a mama olyan gondos.

— BESZÉLY. —

JEANTÓL.

4.

De jaj neked, ha e kedves hölgy szívében a tied előtt egy más kép vésődött be; ha a tied előtt szíve ismert egy másikat.

Pedig fájdalom! ugy van. Ama fiatal embert

kitől anyja is nehezen fog elválni, barátjával szokta meg Margit. Legalább így hitte ezt maga.

Nem csoda! a művelt lelkek könnyen megértik egymást. Ha a szellem fensőségét a külső csin is kiemeli, az bizonyára még veszélyesebb fiatal lányokra. Pedig Jánosy, Margit e barátja nemes lélek s férfias szép külsővel egyaránt ékeskedik.

Ime itt jön ő maga. Karcsu, magas barna fiatal ember, csinos bajuszszal. Szemének határozatlan kékes feketébe játszó színe, kissé túl halvány arcza, melyek emlékünke vésik arcát. Tekintve urias tartását, könnyed járását, megnyerő beszédét, az első pillanatra a salonok emberét ismerjük fel benne.

Óvatosan közlekedik, a mennyiben Margit vig dalolását abban hagyva. talán szép testvéreivel, a virágokkal cseveg. — Csalatkoztunk.

Gondolkozik. Elgondolja, hogy milyen jó kedve van, pedig sirni kellene, mivel az ismeretlen Andor nevévé kell lenni, mikor ő Jenőt...

— Bocsánat drága Margit, hogy zavarom — szavakkal szakítá meg kedves gondolatát Jánosy Jenő, ki meg nem álhatta, hogy el ne árulja magát.

— Maga csuf ember! hogy megijesztett — fordult hozzá a rajta kapott gyermek, s nevetve nyujtá kezét.

Istenem! milyen különösek a nők. E gyermekek is csuf ijesztőnek nevezi azt, a kinek ugy örvend megjelenésén.

Mindketten hallgatnak. Pedig mindkettő százszor elgondolta, mit fog mondani a másíknak.

A nagyvilági uracs, ki több hölgyet képes mulatolni egyszerre a nélkül, hogy valamelyiket jobban kitüntetné, áll, mint az iskolás gyermek.

A kedves Margit hosszú pilláit lesütve. zavarában topánja hegyével szép testvérét, a gyenge ibolyát tapossa szét, majd lopva tekint föl a gyöngyörittas Jenőre.

Hallgat mindkettő. Csak a szemek beszélnek. Menynyit olvasnak ők egymásból. — S hallgatnának tovább is, ha lépések zaja nem zavarja néma boldogságut.

A vén Mihály jön virágcsokorral kezében; most is dörmög.

— Kedves Kisasszony! nem találván senkit az előszobában, ugy vélekedtem, hogy e kertben kapok valakit, ki bejelent. — Így azonban vagyok bátor magam bejelenteni.

— Uram!

— Nem parancsol nagysád egy bimbót? — szólt bele nagy bölcsen a vén dörmögő, félbeszakítván az ő jelenléte szülte társalgást.

— Köszönöm Mihály — felelte a Jenő a nyert bimbót elfogadva, miközben oda sugta az ajándékozzónak: maga derék ember, hanem nincs valami dolga odafönt. Elértette az öreg. — Nagyot bókkolt, s baktatott fölfelé.

— Derék ember az öreg; sőt az ön iránti szeretetből egy kissé politikus is — szólott Jenő a távozó után tekintve.

— De még az én anyám is az! — sohajtá föl az egyszerre komolylyá vált Margit, ki anyjára gondolt.

— Miért komorult el arcza? hisz az előbb, ha szabad így vélekednem, eljövetelem pillanatában oly szépen mosolyogtak ajkai. Oh, szóljon Margit? Talán megbánta? Vonja vissza mosolyát, üzzön el magától; ha kedvére lesz én fájdalmas örömmel távozom.

— Oh nem! Használjuk fel e rövid időt egymás körében eltölteni. Ki tudja mi sors vár reám?

— Mi gondunk a sorssal! — biztatá Jenő — szíveink rokon érzelmé elég erőt kölcsönzend nekünk, hogy megküzdjünk azzal.

— Oh igen, egyet feledett csupán, hogy a mi sorsunk az én anyám és az ő politikája. — Válaszolt Margit, kinek gyermek arcát e komolyság szokatlan széppé tevél!

— Még mindig ily tragikus hangon? Az a rossz mama! Bizonyosan megint ismeretlen jegyeséről beszélt? — kérdé Jenő, ki Margitot ily komolynak soha se látta.

— Ha csak ez volna?

— De ne legyen oly bus, mert különben... én is az leszek — szavakkal kérte Jenő Margitot, kinek komolysága nála is aggodalmat keltett. — Kedves mamája oly derék, kedves asszony, hogy magamnak se kívánnék jobbat s hogy — én is arámnak valhassam, rövid időn megkérem ezt a kis kacsót, — miközben áhítattal emelé ajkaihoz Margit kezét.
(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jul. 28.

Buza okt. — — — —	16.72
Rozs okt.-re — — — —	16.97
Tengeri július 1906. — — — —	16.14
Zab ápr.-ra — — — —	15.24
Repeze aug.-ra — — — —	23.10

Értéktözsde.

Budapest, jul. 28.

Osztrákhitelrészvény — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — —	806.50
Leszámitoló bank — — —	464.50
Rimamurányi — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény —	649.—
Közuti vasut — — —	569.50
Városi villamos vasut — — —	2450.—

Hivatalos árfoly amok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 jul. 28-án

Magyar aranyjárdék 4% — — —	11.20
Magyar koronajárdék 4% — — —	97.95
Magyar koronajárdék 3 1/2% — — —	87.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% —	97.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény —	97.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön —	218.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön —	166.—
Osztrák járadék papirban — — —	100.15
Osztrák járadék ezüstben — — —	100.65
Osztrák járadék aranyban — — —	119.—
Osztrák korona járadék — — —	100.15
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	16.35
Magyar hitelbank részvény — — —	783.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — —	6.62
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — —	663.—
20 frankos aranz (Napolendor) — — —	19.08
Német birodalmi márka — — —	117.30
London vista — — —	240.10
Páris vista — — —	95.50
20 márkás arany — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezesség mellett
háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba
berendezések, valamint egyes butor-
darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-
berendezések műipari vállalata.

Kívánatra rajzok és költségvetések.

A Bellán-féle *kérekötelek* biharmegyei főraktára.

Alapítattott:
1868.

HELFY JÓZSEF

Alapítattott:
1868.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 41. sz.

Hazai ipar.

Telefonszám: 51.

Gyári árak.

Minden- **zsákok.** Vizhatlan **ponyvák.**
nemű és vitorla

Gépolajok, gépkenőcsök, gépszijak, kötelek, kender kőcs s más e szakbavágó
Bácskai készítésű gazdasági cikkek nálam gyári árban beszerezhetők.

Ez alkalommal bátorkodom a t. gazdaközönséget
azon körülményre figyelmeztetni, hogy 37 év óta fennálló

zsák- és ponyvakölesönző üzletem

ez idén is nagy mennyiségű **uj zsák és ponyvával** gyarapítottam,
ugy hogy minden ily irányu szükségletét is a **legolcsóbb kölcsöndíjak** mellett
kitudom elégiteni.

A t. gazdaközönséget ismert szolidaritásomról előre is biztosítva vagyok

kiváló tisztelettel: **HELFY JÓZSEF.**

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyaszt-
közönséget, hogy tással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron
kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes
fényképész-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron
kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyer-
gyánként 1.5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
ivlámpák árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló
szépálczákat szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Egy elismerő levél.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsóausztria.
Mittersill.

Értesitem Önt, az Ön Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik csuszbaosok voltak, segített úgy, hogy most mind egészségesek, egy személy, ezt meg kell jegyezni, már egy egész éve ágyban feküdt de az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házában ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házában és minden családban ott kell lennie.

Tisztetettel:

Králl György.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok.

A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola,

melynek érettségi bizonyítványa egy vi önkéntes katonai szolgálatra jogosít s melynek eddig végzett 549 növendéke elsőrendű kereskedői, gyári, bankári és pénzügyi cégeknek, posta-, távírdai-, vasuti-, pénzügyi-, törvényhatósági- és egyéb közhivalkokban nyertek kiváló alkalmazást, 1905. szeptember hó 1-jén nyitja meg 18-ik évfolyamát.

Az intézetet az 1904-905-iki tanévben 123 tanuló látogatta, köztük 57 vidéki, kiknek jó családoknál való elhelyezése ügyében az iskola igazgatója, dr. Kováts S. János ur, legnagyobb készséggel jár a szülők kezére.

Az 1905-906-iki iskolai évre a beiratások folyó évi június hó 30-án s július hó 3 első napján eszközöltetnek.

Minden egyéb tudnivalóról „Tájékoztatónk” ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapon nyilvánított kívánatra az iskolaigazgató (lakik az iskolaépületben, Deák Ferencz-utca 3. szám.) azonnal megküld.

Nagyvárad, 1905. június hóban.

Reismann Mór,

a fenntartó-testület elnöke.

Dr. Hoványi Géza,

iskolabizottsági elnök.

A

„Nagyvárad Hitelbank”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt,

amelyeket a legrövidebbidő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat

Értékpapírok, ékszer és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Eladó ház.

A város legeszségesebb levegővel bíró részén egy még 10 évig adómentes ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, pincze és hozzá való mellék helyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

1254.

HIRDETMÉNY.

A »Biharmegyei takarékpénztár» 1905. január hó 18-án tartott rendes közgyűlésének határoza értelmében a takarékpénztár jelenleg forgalomban levő 200 korona névértékű részvényei bevonatnak és **mai naptól kezdve**

600 kor. névértékű részvényekre

kicseréltetnek; és pedig: minden 3 régi részvény, illetőleg 2 régi részvény és 1 új részvényre vonatkozó teljesen befizetett ideiglenes elismervény, végül 6 átvételi jog gyakorlatát tanúsító igazolvány ellenében **1 db. új 600 korona névértékű részvény adatik ki.**

Nagyvárad 1905. június hó 5-én.

Biharmegyei Takarékpénztár

igazgatósága.

Hétfőn, július 31-én visszavonhatatlan utolsó előadás.

Circus Sidoli Cäsar.

200 személy. 123 ló.
A Nagypiacz-téren.

Ma, szombaton július 29-én
2 nagy jubiláris ünnepi előadás
50 éves évfordulója a Sidoli Circus fennállásának.

Ma, szombat d. u. 4 órakor külön
ünnepi előadás

Délután 4 órakor felnőttek és gyermekek félárt fizetnek.

Páholy ülés 1 kor. 75 fill. — Zártszék (számozott) 1 kor. 25 fill. — I. hely 80 fill. II. hely 60 fill. — Karzat 80 fill. — A délutáni előadás műsora ép oly gazdag és érdekes, mint az esti előadásé. A műsor 18 számot tartalmaz.

Este 8 órakor rendes helyárrakkal.

Tisztelet-estélye:

Sidoli Cäsar és F. George
testvéreknek.

A szezon egyik leggazdagabb és legjobb műsora, Tartalmaz: **20 legjobb számot.**

Fényes jelmezek! Fényes szerszámok!

Fényes felszerelések! Fényes kivilágítás!

Többszörös fellépte

Sidoli Cäsar és F. George
uraknak, több mint

100 lóval.

Értesítés!

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a város utcáin a Circus személyzete több mint 100 lóval nagy dísz felvonulást tart.

Hétfőn, július hó 31-én
nagy bucsú-előadás.